

121. Βολιάς. Καί τούτων δὲ τὰς πλείω χρόνον συμμένειν δυναμένας ἐμφανισέον, [ἢ] μὴ πολὺν μὲν, ἄλλως δ' ἐπιφάνειαν ἐχούσας τινὰ καὶ δόξαν, ἢ πρὸς τὸν ὑστερον χρόνον παραμένουσα τρόπον τινὰ συμφυῆ τοῖς τόποις ποιῆ, καὶ μηκέτι οὔσαν [τὴν] κατασκευὴν ὥστε δῆλον, ὅτι δεῖ καὶ τούτων μεμνησθαι. Περί πολλῶν γάρ ἐστι πόλεων τοῦτ' εἰπεῖν, ὅπερ εἶπε Δημοσθένης ἐπὶ τῶν περὶ Ὀλυμπον, ἃς οὕτως ἠφανίσθαι φησὶν, ὥστε μηδ' εἰ πώποτε ἐκίσθησαν γινῶναι ἂν τινὰ ἐπελθόντα. Ἄλλ' ὁμοίως καὶ εἰς τούτους τοὺς τόπους καὶ εἰς ἄλλους ἀφαινοῦνται ἄσμενοι, τὰ γε ἴχνη ποθοῦντες ἰδεῖν τῶν οὕτω διωνομασμένων ἔργων, καθάπερ καὶ τοὺς τάφους τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. Οὕτω δὲ καὶ νομίμων καὶ πολιτειῶν μεμνήμεθα τῶν μηκέτι οὐσῶν ἐνταῦθα καὶ τῆς ὠφελείας προκαλουμένης τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων ἢ γὰρ ζήλου χάριν, ἢ ἀποτροπῆς τῶν τοιούτων.

Λέγωμεν δ' ἀναλαβόντες ἀπὸ τῆς πρώτης ὑποτυπώσεως, ὅτι ἢ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένη γῆ, περιόρυτος οὔσα, δέχεται κόλπους εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάττης κατὰ τὸν Ὠκεανὸν πολλοὺς, μεγίστους δὲ τέτταρας· ὧν ὁ μὲν βόρειος Κασπία καλεῖται θάλαττα, οἱ δ' Ἰρκανίαν προσαγορεύουσιν· ὁ δὲ Περσικὸς καὶ Ἀράβιος ἀπὸ τῆς νοτίας ἀναχέονται θαλάττης, ὁ μὲν τῆς Κασπίας κατανακρὺ μάλιςα, ὁ δὲ τῆς Ποντικῆς. Τὸν δὲ τέταρτον, ὅσπερ πολὺ τούτους ὑπερδέδληται κατὰ τὸ μέγεθος, ἢ ἐντὸς καὶ καθ' ἡμᾶς λεγομένη θάλαττα ἀπεργάζεται, τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας λαμβάνουσα, καὶ τοῦ κατὰ τὰς Ἡρακλείους Στήλας πορθμοῦ· μηκυνομένη δ' εἰς τὸ πρὸς ἕω μέρος, ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ πλάτει· μετὰ δὲ ταῦτα σχιζομένη καὶ τελευτῶσα εἰς δύο κόλπους πελαγίους, τὸν μὲν ἐν ἀριστερᾷ, ὅνπερ Εὐξείνου πόντον προσαγορεύομεν, τὸν δ' ἕτερον τὸν συγκείμενον ἐκ τε τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους καὶ τοῦ Παμφυλίου

καὶ τοῦ Ἰσσηκοῦ. Ἄπαντες δὲ οἱ λεχθέντες ἀπὸ τῆς ἕξω θαλάτ- 121.
 τῆς κόλποι σενὸν ἔχουσι τὸν εἰσπλουν· μᾶλλον μὲν ὁ τε Ἀράβιος
 καὶ ὁ κατὰ Στήλας, ἦττον δ' οἱ λοιποί. Ἡ δὲ περικλείουσα αὐ-
 τοὺς γῆ τριχῆ νενέμηται, καθάπερ εἴρηται. Ἡ μὲν οὖν Εὐρώπη
 πολυσχημονεσάτη πατῶν ἐστίν· ἡ δὲ Λιβύη τάναντία πέπονθεν·
 ἡ δὲ Ἀσία μέσση πως ἀμφοῖν ἔχει τὴν διάθεσιν. Ἄπασαι δ' ἐκ
 τῆς ἐντὸς παραλίας ἔχουσι τὴν αἰτίαν τοῦ τε πολυσχήμονος καὶ 121.
 τοῦ μή· ἡ δ' ἐκτὸς πλὴν τῶν λεχθέντων κόλπων ἀπλή καὶ χλα-
 μυδοειδής ἐστίν, ὡς εἶπον. Τὰς δ' ἄλλας ἐν μικρῷ διαφορὰς
 ἐστέον· οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖς μεγάλοις τὸ μικρόν. Ἔτι δὲ, ἐπεὶ
 κατὰ τὴν γεωγραφικὴν ἰστορίαν οὐ σχήματα μόνον ζητοῦμεν καὶ
 μεγέθη τόπων, ἀλλὰ καὶ σχέσεις πρὸς ἀλληλα αὐτῶν, ὥσπερ
 ἔφαμεν, καὶ ἐνταῦθα τὸ ποικίλον ἢ ἐντὸς παραλία παρέχεται
 μᾶλλον, ἢ ἢ ἐκτὸς· πολὺ δ' ἐστὶ καὶ τὸ γνῶριμον καὶ τὸ εὐ-
 κρατον, καὶ τὸ πόλεσι καὶ ἔθνεσιν εὐνομουμένοις μᾶλλον συνοι-
 κούμενον ἐνταῦθα, ἢ ἐκεῖ. Ποθοῦμεν δὲ εἰδέναι ταῦτα, ἐν οἷς
 πλείους παραδίδονται πράξεις καὶ πολιτεῖαι καὶ τέχναι, καὶ
 τᾶλλα ὅσα εἰς φρόνησιν συνεργεῖ, αἷ τε χρεῖαι συναγοῦσιν ἡμῶς
 πρὸς ἐκεῖνα, ὧν ἐν' ἐφικτῶ αἱ ἐπιπλοκαὶ καὶ κοινωνίαι. Ταῦτα
 δ' ἐστὶν ὅσα οἰκεῖται, μᾶλλον δ', οἰκεῖται καλῶς. Πρὸς ἅπαντα
 δὲ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἔφην, ἡ παρ' ἡμῖν θαλάττα πλεονέκτημα
 ἔχει μέγα· καὶ ὅη καὶ ἐνθεν ἀρκτέον τῆς περιηγήσεως.

Εἴρηται δὲ, ὅτι ἀρχὴ τοῦδε τοῦ κόλπου ἐστὶν ὁ κατὰ τὰς
 Στήλας πορθμός· τὸ δὲ σενώτατον τούτου περὶ ἑβδομήκοντα
 Σταδίους λέγεται. Παραπλεύσαντι δὲ τὸν σενωπὸν ἑκατὸν καὶ εἴ-
 κοσι σταδίων ὄντα, διάσασιν λαμβάνουσιν αἱ ἠιόνες ἀθρόαν, ἢ
 δ' ἐν ἀριστερᾷ μᾶλλον· εἰτ' ὄψις μεγάλου φαίνεται πελάγους.
 Ὁρίζεται δ' ἐκ μὲν τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ τῆ Λιβυκῆ παραλία
 μέχρι Καρχηδόνος, ἐκ δὲ θατέρου τῆ τε Ἰβηρικῆ, καὶ τῆ Κελ-
 τικῆ κατὰ Ναρβῶνα καὶ Μασσαλίαν, καὶ μετὰ ταῦτα τῆ Λιγυ-

122. συχνή, τελευταία δὲ τῆ Ἰταλικῆ, μέχρι τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ. Τὸ δ' εἶπον τοῦ πελάγους πλευρὸν ἢ Σικελία ἐστὶ, καὶ οὐδ' ἑκατέρωθεν αὐτῆς πορθμοί· ὁ μὲν πρὸς τῆ Ἰταλία ἑπτασάδιος, ὁ δὲ πρὸς τῆ Καρχηδόνη χιλίων καὶ πεντακοσίων σταδίων. Ἡ δ' ἀπὸ τῆς τῶν Στηλῶν ἐπὶ τὸ ἑπτασάδιον γραμμὴ μέρος μὲν ἐστὶ τῆς ἐπὶ Ρόδον καὶ τὸν Ταῦρον, μέσον δὲ πως τέμνει τὸ λεχθὲν πέλαγος· λέγεται δὲ σταδίων μυρίων καὶ δισχιλίων. Τοῦτο μὲν δὴ τὸ μήκος τοῦ πελάγους. πλάτος δὲ τὸ μέγιστον ὅσον πεντακισχιλίων σταδίων τὸ ἀπὸ τοῦ Γλατικοῦ κόλπου μεταξύ Μασσαλίας καὶ Ναρθῶνος ἐπὶ τὴν καταντικρὺ Λιβύην. Καλοῦσι δὲ τὸ πρὸς τῆ Λιβύῃ πᾶν μέρος τῆς θαλάττης ταύτης, Λυβικὸν πέλαγος· τὸ δὲ πρὸς τῆ καταντικροῦ γῆ, τὸ μὲν Ἰβηρικὸν, τὸ δὲ Λιγυστικὸν, τὸ δὲ Σαρδόνιον, τελευταῖον δὲ μέχρι τῆς Σικελίας τὸ Τυρρηνικόν. Νῆσοι δ' εἰσὶν ἐν μὲν τῆ παραλίᾳ τῆ κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος μέχρι τῆς Λιγυστικῆς συχναί·
123. μέγισται δὲ Σαρδὼ καὶ Κύρνος μετὰ γε τὴν Σικελίαν· αὕτη δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ ἡμᾶς ἐστὶ μέγιστη καὶ ἀρίστη. Πολὺ δὲ τούτων λειπόμεναι, πελάγιαί μὲν, Πανδαταρία τε καὶ Ποντία· πρόσγειοι δὲ, Αἰθαλία τε καὶ Πλανασία καὶ Πιθηκοῦσσαι, καὶ Προχύτη, καὶ Καπρέαι, καὶ Λευκωσία, καὶ ἄλλαι τοιαῦται. Ἐπὶ θάτερα δὲ τῆς Λιγυστικῆς, αἱ πρὸ τῆς λοιπῆς ἡϊόνος μέχρι Στηλῶν οὐ πολλαί, ὧν εἰσὶν ἢ τε Γυμνησία καὶ Ἔβυσσος· οὐ πολλαί δὲ οὐδ' αἱ πρὸ τῆς Λιβύης καὶ τῆς Σικελίας· ὧν εἰσι Κόσσουρά τε καὶ Αἰγίμουρος, καὶ αἱ Λιπαραίων νῆσοι, ἃς Αἰόλου τινὲς προσαγορεύουσι.

Μετὰ δὲ τὴν Σικελίαν καὶ τοὺς ἑκατέρωθεν πορθμοὺς ἄλλα πελάγη συνάπτει, τό τε πρὸ τῶν Σύρτεων καὶ τῆς Κυρηναίας, καὶ αὐταὶ αἱ Σύρτεις, καὶ τὸ Αὐσονίον μὲν παλαι, νῦν δὲ καλούμενον Σικελικόν, σύρρουν ἐκείνω καὶ συνεχές. Τὸ μὲν οὖν πρὸ τῶν Σύρτεων καὶ τῆς Κυρηναίας καλεῖται Λιβυκόν, τελευταῖα

ὃ εἰς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος. Τῶν δὲ Σύρτεων ἡ μὲν ἐλάττων 123.
 ἐσὶν ὅσον χιλίων καὶ ἑξακοσίων σταδίων τὴν περίμετρον. Πρό-
 κενται δ' ἐφ' ἑκάτερα τοῦ σόματος νῆσοι, Μήνιγξ τε καὶ Κέρ-
 κινά· τῆς δὲ μεγάλης Σύρτεως φησὶν Ἐρατοσθένης τὸν κύκλον
 εἶναι πεντακισχιλίων, τὸ δὲ βάθος χιλίων ὀκτακοσίων, ἀφ'
 Ἐσπερίδων εἰς Αὐτόμαλα καὶ τὸ τῆς Κυρηναίας μεθόριον πρὸς
 τὴν ἄλλην τὴν ταύτη Λιβύην. Ἄλλοι δὲ τὸν περίπλου τε-
 τρακισχιλίων σταδίων εἶπον· τὸ δὲ βάθος χιλίων καὶ πεντακο-
 σίων, ὅσον καὶ τὸ πλάτος τοῦ σόματος. Τὸ δὲ Σικελικὸν πέ-
 λαγος, πρὸ τῆς Σικελίας ἐστὶ καὶ τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τὸ πρὸς ἕω
 μέρος, καὶ ἔτι τοῦ μεταξύ πόρου τῆς τε Ῥηγίνης, μέχρι Λο-
 κρῶν, καὶ τῆς Μεσσηνίας μέχρι Συρακουσῶν, καὶ Παχύνου.
 Αὐξεται δ' ἐπὶ μὲν τὸ πρὸς ἕω μέρος μέχρι τῶν ἄκρων τῆς
 Κρήτης· καὶ τὴν Πελοπόννησον δὲ περικλύζει τὴν πλείστην, καὶ
 πληροῖ τὸν Κορινθιακὸν καλούμενον κόλπον· πρὸς ἄρκτους δ'
 ἐπὶ τε ἄκραν Ἰαπυγίαν καὶ τὸ σόμα τοῦ Ἰονίου κόλπου, καὶ τῆς
 Ἠπείρου τὰ νότια μέρη, μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, καὶ
 τῆς συνεχοῦς παραλίας τῆς ποιούσης τὸν Κορινθιακὸν κόλπον
 πρὸς τὴν Πελοπόννησον. Ὁ δ' Ἰόνιος κόλπος μέρος ἐστὶ τοῦ νῦν
 Ἀδρίου λεγομένου. Τούτου δὲ τὴν μὲν ἐν δεξιᾷ πλευρᾷ ἡ
 Ἰλλυρίς ποιεῖ· τὴν δ' εὐώνυμον ἡ Ἰταλία, μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ
 κατὰ τὴν Ἀκυληίαν. Ἐστὶ δὲ πρὸς ἄρκτον ἅμα καὶ πρὸς τὴν
 ἐσπέραν ἀνέχων, στενὸς καὶ μακρὸς· μῆκος μὲν ὅσον ἑξακι-
 σχιλίων σταδίων, πλάτος δὲ τὸ μέγιστον διακοσίων ἐπὶ τοῖς
 χιλίοις. Νῆσοι δὲ εἰσὶν ἐνταῦθα, συχναὶ μὲν αἰ πρὸ τῆς Ἰλ-
 λυρίδος, αἰ τε Ἀψύρτιδες καὶ Κυρακτικὴ καὶ Λιβυρνίδες, ἔτι 124.
 ὃ Ἴσσα καὶ Τραγούριον, καὶ ἡ Μέλαινα Κόρκυρα, καὶ Φάρος·
 πρὸ τῆς Ἰταλίας δὲ αἱ Διομήδειοι. Τοῦ Σικελικοῦ δὲ τὸ ἐπὶ
 Κρήτην ἀπὸ Παχύνου, τετρακισχιλίων καὶ πεντακοσίων σταδίων
 φασὶ· τοσοῦτον δὲ καὶ τὸ ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς. Τὸ δὲ

124. ἀπὸ ἄκρας Ἰαπυγίας ἐπὶ τὸν μυχὸν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, *τῶν μὲν* τρισχιλίων ἐστὶν ἔλαττον· τὸ δ' ἀπὸ ἄκρας Ἰαπυγίας εἰς τὴν Λιβύην πλεόντων, τετρακισχιλίων ἐστὶ. Νῆσοι δ' εἰσὶν ἐνταῦθα ἢ τε Κόρκυρα καὶ Σύβοτα πρὸ τῆς Ἡπειρώτιδος, καὶ ἐφεξῆς πρὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου Κεφαλληνία, καὶ Ἰθάκη, καὶ Ζάκυνθος, καὶ Ἐχινάδες.

Τῷ δὲ Σικελικῷ συνάπτει τὸ Κρητικὸν πέλαγος, καὶ τὸ Σαρωνικόν, καὶ τὸ Μυρτώον, ὃ μεταξὺ τῆς Κρήτης ἐστὶ καὶ τῆς Ἀργείας καὶ τῆς Ἀττικῆς, πλάτος ἔχον τὸ μέγιστον τὸ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς, ὅσον χιλίων καὶ διακοσίων σταδίων· μῆκος δὲ ἔλαττον ἢ διπλάσιον. Ἐν τούτῳ δὲ νῆσοι Κύθηρά τε καὶ Καλαυρία, καὶ αἱ περὶ Αἴγινα καὶ Σαλαμίνα, καὶ τῶν Κυκλαδῶν τινές. Τῷδε συνεχές τὸ Αἰγαῖον ἐστὶν ἤδη σὺν τῷ Μέλαινι κόλπῳ καὶ τῷ Ἑλλησπόντῳ, καὶ τὸ Ἰκάριον, καὶ Καρπάδιον μέχρι Ρόδου καὶ Κρήτης καὶ Κύπρου καὶ τῶν πρώτων μερῶν τῆς Ἀσίας· ἐν ᾧ αἱ τε Κυκλαδες νῆσοι εἰσὶ, καὶ αἱ Σποράδες, καὶ αἱ προκείμεναι τῆς Καρίας, καὶ Ἰωνίας, καὶ Αἰολίδος μέχρι τῆς Τρωάδος· λέγω δὲ Κῶ, καὶ Σάμον, καὶ Χίον, καὶ Λέσβον, καὶ Τένεδον· ὡς δ' αὐτως αἱ προκείμεναι τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς ὁμόρου Θράκης, Εὐβοιά τε καὶ Σκύρος, καὶ Πεπάρηθος, καὶ Λήμνος, καὶ Θάσος, καὶ Ἴμβρος, καὶ Σαμοθράκη, καὶ ἄλλαι πλείους· περὶ ὧν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα δηλώτομεν. Ἐστὶ δὲ τὸ μῆκος τῆς θαλάττης ταύτης περὶ τετρακισχιλίους ἢ μικρῶν πλείους, τὸ δὲ πλάτος περὶ δισχιλίους. Περιέχεται δὲ ὑπὸ τῶν λεχθέντων μερῶν τῆς Ἀσίας, καὶ τῆς ἀπὸ Σουνίου μέχρι Θερμαίου κόλπου πρὸς ἄρκτον ἐχούσης τὸν πλοῦν παραλίας, καὶ τῶν Μακεδονικῶν κόλπων μέχρι τῆς Θράκιᾶς χερρόνησου.

Κατὰ δὲ ταύτην ἐστὶ τὸ ἑπταστάδιον τὸ κατὰ Σησὸν καὶ Ἄβυδον, δι' οὗ τὸ Αἰγαῖον καὶ ὁ Ἑλλησπόντος ἐκδίδωσι πρὸς ἄρκτον

ἄρκτον εἰς ἄλλο πέλαγος, ὃ καλοῦσι Προποντίδα· κακεῖνο εἰς 124.
 ἄλλο, τὸν Εὐξείνου προσαγορευόμενον πόντον. Ἔστι δὲ διθάλακτος
 τρόπον τινὰ οὗτος· κατὰ μέσον γὰρ πως ἄκραι δύο προπίπτου-
 σιν, ἡ μὲν ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν βορείων μερῶν, ἡ δ' ἐκ
 τῆς Ἀσίας ἐναντία ταύτη, συναγούσαι τὸν μεταξὺ πόρον, καὶ
 ποιούσαι δύο πελάγη μεγάλα. Τὸ μὲν οὖν τῆς Εὐρώπης ἀκρω-
 τήριον καλεῖται Κριοῦ μέτωπον, τὸ δὲ τῆς Ἀσίας Κέραμβις·
 διέχοντα ἀλλήλων περί δισχιλίους σταδίους καὶ πεντακοσίους. 125.

Τὸ μὲν οὖν πρὸς ἐσπέραν πέλαγος μῆκος ἐστὶν ἀπὸ Βυζαντίου
 μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Βορυσθένου σταδίων τρισχιλίων ὀκτα-
 κοσίων, πλάτος δὲ δισχιλίων· ἐν τούτῳ δ' ἡ Λευκὴ νῆσός ἐστι.
 Ὡς εἰς ἐξ ἑσπερίας, εἰς σενὸν τελευτῶν μυχόν, τὸν
 κατὰ Διοσκουριάδα, ἐπὶ πεντακισχιλίους ἢ μικρῶ πλείους στα-
 δίους, τὸ δὲ πλάτος περί τρισχιλίους· ἡ δὲ περίμετρος τοῦ
 σύμπαντος πελάγους ἐστὶ δισμυρίων που καὶ πεντακισχιλίων
 σταδίων. Εἰκάζουσι δὲ τινες τὸ σχῆμα τῆς περιμέτρου ταύτης
 ἐντεταμένῳ Σκυθικῷ τόξῳ, τὴν μὲν νευρὰν ἐξομοιοῦντες τοῖς
 δεξιοῖς καλουμένοις μέρεσι τοῦ Πόντου· ταῦτα δ' ἐστὶν ὁ παρά-
 πλους ὁ ἀπὸ τοῦ σώματος μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ κατὰ Διοσκου-
 ριάδα· πλὴν γὰρ τῆς Κεράμβις, ἡ γε πᾶσα ἄλλη ἡϊὼν μι-
 κρὰς ἔχει ἐσοχὰς τε καὶ ἐξοχὰς, ὥς εὐθεῖα εἰκέναι. Τὴν δὲ
 λοιπὴν τῷ κέρατι τοῦ τόξου, διττὴν ἔχοντι τὴν ἐπιστροφὴν, τὴν
 μὲν ἄνω περιφερέςεραν, τὴν δὲ κάτω εὐθυτέραν· οὕτω δὴ
 κακεῖνην ἀπεργάζεσθαι δύο κόλπους, ὧν ὁ ἐσπερίος πολὺ θα-
 τέρου περιφερέςερός ἐστιν.

ὑπέρκειται δὲ τοῦ ἐωθινοῦ κόλπου πρὸς ἄρκτον ἡ Μαιώτις
 λίμνη, τὴν περίμετρον ἔχουσα ἐννακισχιλίων σταδίων, ἡ καὶ
 μικρῶ πλείονων· ἐκδίδωσι δ' αὕτη μὲν εἰς Πόντον κατὰ τὸν
 Κιμμερικὸν καλούμενον βόσπορον· οὗτος δὲ κατὰ τὸν Θράκιον
 εἰς τὴν Προποντίδα· τὸ γὰρ Βυζαντιακὸν σῶμα οὕτω καλοῦσι

125. Θράκιον Βόσπορον, ὃ τετρασάδιόν ἐστιν. Ἡ δὲ Προποντις χιλίων καὶ πεντακοσίων λέγεται τὸ μῆκος σαδίων τὸ ἀπὸ τῆς Τρωάδος ἐπὶ τὸ Βυζάντιον· πᾶρισον δὲ πῶς ἐστὶ καὶ τὸ πλάτος. Ἐνταῦθα δ' ἡ τῶν Κυζικηνῶν ἰδρυταὶ νῆσος καὶ τὰ περὶ αὐτὴν νησία. Τοιαύτη μὲν ἡ πρὸς ἄρκτον τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἀνάχυσις καὶ τασαύτη.

Πάλιν δ' ἀπὸ τῆς Ροδίας, ἡ τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος ποιούσα, καὶ τὸ Παμφύλιον, καὶ τὸ Ἰσσηκόν, ἐπὶ μὲν τῆς ἕως καὶ τῆς Κιλικίας κατ' Ἰσσηκὸν ἐκτείνεται μέχρι καὶ πεντακισχιλίων σαδίων, παρά τε Λυκίαν καὶ Παμφυλίαν καὶ τὴν Κιλικίων παραλίαν πᾶσαν. Ἐντεῦθεν δὲ Συρία τε καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ἐγκυκλοῖ πρὸς νότον τὴν θάλατταν καὶ πρὸς δύσιν, ἕως Ἀλεξανδρείας. Ἐν δὲ τῷ Ἰσσηκῷ κόλπῳ καὶ τῷ Παμφυλίῳ κείσθαι συμβαίνει τὴν Κύπρον, συνάπτουσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Ἐστὶ δ' ἀπὸ Ρόδου διάρμα εἰς Ἀλεξανδρείαν βορρῆα τετρακισχιλίων πῶς σαδίων, ὃ δὲ περίπλους διπλάσιος. Ὁ δὲ Ἐρατοσθένης ταύτην μὲν τῶν ναυτικῶν εἶναι φησὶ τὴν ὑπόληψιν, περὶ τοῦ διαύματος τοῦ πελάγους, τῶν μὲν οὕτω λεγόντων, τῶν δὲ καὶ πεντακισχι-
 126. λίους οὐκ ὀκνούντων εἰπεῖν· αὐτὸς δὲ διὰ τῶν σιαιοθηρικῶν γνωμόνων ἀνευρεῖν τρισχιλίους ἑπτακοσίους πενήκοντα. Τούτου δὴ τοῦ πελάγους τὰ πρὸς τῇ Κιλικίᾳ καὶ Παμφυλίᾳ, καὶ τοῦ Ποντικοῦ τὰ καλούμενα δεξιὰ μέρη, καὶ ἡ Προποντις, καὶ ἡ ἐφεξῆς παραλία μέχρι Παμφυλίας, ποιῆτιναι χερρόνησον μεγάλην, καὶ μέγαν ταύτης ἰσθμὸν, τὸν ἀπὸ τῆς πρὸς Ταρσῶ θάλαττης, ἐπὶ πόλιν Ἀμισόν, καὶ τὸ τῶν Ἀμαζόνων πεδῖον τὴν Θεμισκυραν. Ἡ γὰρ ἐντὸς τῆς γραμμῆς ταύτης χώρα μέχρι Καρίας καὶ Ἰωνίας, καὶ τῶν ἐντὸς Ἄλυος νεμομένων ἔθνων, περίκλυτος ἅπασά ἐστιν ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου καὶ τῶν ἐκατέρωθεν λεχθέντων τῆς θάλαττης μερῶν· καὶ δὴ καὶ καλούμεν Ἀσίαν ταύτην ἰδίως, καὶ ὁμωνύμως τῇ ὅλῃ.

Συλλήβδην δὲ εἰπεῖν, τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάττης νοτιώτατον 126. μὲν ἐστὶ σημεῖον, ὃ τῆς μεγάλης Σύρτεως μυχός, καὶ μετὰ τοῦτον ἢ κατὰ Αἴγυπτον Ἀλεξάνδρεια, καὶ [αἰ] τοῦ Νείλου προ-
 χοαί, βορειότατον δὲ τὸ τοῦ Βορυσθένους εἶσμα· εἰ δὲ καὶ τὴν
 Μαιώτιν προσθεῖη τις τῷ πελάγει (καὶ γὰρ ἐστὶν ὡς ἂν μέρος τι),
 τὸ τοῦ Ταναΐδος· δυσμικώτατον δὲ ὃ κατὰ τὰς Στήλας πορθμὸς,
 ἐωθινώτατον δ' ὃ λεχθεὶς μυχός κατὰ τὴν Διοσκουριάδα. Ἐρα-
 τοσθένης δ' οὐκ εὖ τὸν Ἰσσηκὸν κόλπον φησὶν· ὃ μὲν γὰρ ἐπὶ
 τοῦ αὐτοῦ μεσημβρινοῦ ἰδρυται, ἐφ' οὐπερ ἢ τε Ἀμισὸς καὶ
 Θεμισκυρα· εἰ δὲ βούλει, πρόσλαβε καὶ τὴν Σιδηνὴν μέχρι
 Φαρνακίας. Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν μερῶν πρὸς ἑὼ πλοῦς ἐστὶ
 πλειόνων ἢ τρισχιλίων που σταδίων εἰς Διοσκουριάδα, ὡς ἔσαι
 μᾶλλον ἐκ τῆς ἐν μέρει περιοδίας φανερόν. Ἡ μὲν δὴ καθ' ἡμᾶς
 θαλάττα τοιαύτη τις.

Ἰπογραπτέον δὲ καὶ τὰς περιεχούσας αὐτὴν γᾶς, ἀρχὴν
 λαβοῦσιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν μερῶν, ἀφ' ὧνπερ καὶ τὴν θαλάτταν
 ὑπεγράψαμεν. Εἰσπλέουσι τοίνυν τὸν κατὰ Στήλας πορθμὸν, ἐν
 δεξιᾷ μὲν ἐστὶν ἡ Λιβύη μέχρι τῆς τοῦ Νείλου ῥύσεως· ἐν
 ἀριστερᾷ δὲ ἀντίπορθμος ἡ Εὐρώπη μέχρι τοῦ Ταναΐδος· τελευ-
 τῶσι δ' ἀμφότεραι περὶ τὴν Ἀσίαν. Ἀρκτέον δ' ἀπὸ τῆς Εὐ-
 ρώπης, ὅτι πολυσχήμεν τε καὶ πρὸς ἀρετὴν ἀνδρῶν εὐφρε-
 σάτη, καὶ πολιτειῶν, καὶ ταῖς ἄλλαις πλείστον μεταδεδωκυῖα
 τῶν οἰκείων ἀγαθῶν, ἐπειδὴ σύμπασα οἰκήσιμός ἐστι πλὴν ὀλί-
 γης τῆς αἰοικήτου διὰ φύχος· αὕτη δ' ὁμορεῖ τοῖς Ἀμαξοίοις
 τοῖς περὶ τὸν Ταναῖν, καὶ τὴν Μαιώτιν, καὶ τὸν Βορυσθένη.
 Τῆς δ' οἰκησίμου, τὸ μὲν δυσχεῖμερον, καὶ τὸ ὄρεινόν, μοχ-
 θηρῶς οἰκεῖται τῇ φύσει· ἐπιμελητάς δὲ λαβόντα ἀγαθούς καὶ
 τὰ φαύλως οἰκούμενα καὶ ληστρικῶς, ἡμεροῦται. Καθάπερ οἱ
 Ἕλληνες, ὄρη καὶ πέτρας κατέχοντες, ὥκουν καλῶς διὰ πρόνοιαν 127.
 τὴν περὶ τὰ πολιτικά, καὶ τὰς τέχνας, καὶ τὴν ἄλλην σύνεσιν

127. τὴν περὶ τὸν βίον. Ῥωμαῖοι τε πολλὰ ἔθνη, παραλαβόντες καὶ τὴν φύσιν ἀνήμερα διὰ τοὺς τόπους, ἢ τραχεῖς ὕντας, ἢ ἀλιμένους, ἢ ψυχροὺς, ἢ ἀπ' ἄλλης αἰτίας δυσσοκίτους πολλοῖς, τοὺς τε ἀνεπιπλέκτους ἀλλήλοις ἐπέπλεξαν, καὶ τοὺς ἀγριωτέρους πολιτικῶς ζῆν ἐδίδαξαν. Ὅσον δ' ἐστὶν αὐτῆς ἐν ὀμαλῶ καὶ εὐκράτῳ, τὴν φύσιν ἔχει συνεργὸν πρὸς ταῦτα· ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐν τῇ εὐδαίμονι χώρᾳ πᾶν ἐστὶν εἰρηνικόν, τὸ δ' ἐν τῇ λυπρᾷ μάχιμον καὶ ἀνδρικόν· καὶ δέχεται τινὰς παρ' ἀλλήλων εὐεργεσίας τὰ γένη ταῦτα. Τὰ μὲν γὰρ ἐπικουρεῖ τοῖς ὄπλοις, τὰ δὲ καρποῖς καὶ τέχναις καὶ ἡθοποιΐαις. Φανεραὶ δὲ καὶ [αἱ] ἐξ ἀλλήλων βλάβαι, μὴ ἐπικουρούντων· ἔχει δὲ τι πλεονέκτημα ἢ βία τῶν τὰ ὄπλα ἐχόντων, πλὴν εἰ τῷ πλήθει κρατοῖτο. Ὑπάρχει δὴ τι καὶ πρὸς τοῦτο εὐφρῆς τῇ ἡπειρῷ ταύτῃ· ὅλη γὰρ διαπεποίκιλται πεδίοις τε καὶ ὄρεσιν, ὥστε πανταχοῦ καὶ τὸ γεωργικόν τε καὶ τὸ πολιτικόν καὶ τὸ μάχιμον παρακεῖσθαι· πλέον δ' εἶναι θάτερον, τὸ τῆς εἰρήνης οἰκείον· ὥστε καὶ ἐπικρατεῖ τοῦτο, προσλαμβάνοντων καὶ τῶν ἡγεμόνων, Ἑλλήνων μὲν πρότερον, Μακεδόνων δὲ καὶ Ῥωμαίων ὕστερον. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ πρὸς εἰρήνην καὶ πρὸς πόλεμον ἀνταρκεσάτη ἐστὶ· καὶ γὰρ τὸ μάχιμον πλήθος ἀφθονον ἔχει, καὶ τὸ ἐργαζόμενον τὴν γῆν, καὶ τὸ τὰς πόλεις συνέχον. Διαφέρει δὲ καὶ ταύτη, διότι τοὺς καρποὺς ἐκφέρει τοὺς ἀρίστους, καὶ τοὺς ἀναγκαίους τῷ βίῳ, καὶ μέταλλα ὅσα χρήσιμα. Θυώματα δὲ καὶ λίθους πολυτελεῖς ἔξωθεν μέτεισιν ὧν τοῖς σπανιζομένοις οὐδὲν χείρων ὁ βίος ἐστὶν, ἢ τοῖς εὐπορουμένοις. Ὡς δ' αὐτῶς βοσκημάτων μὲν ἀφθονίαν παρέχει, θηρίων δὲ σπάνιν. Τοιαύτη μὲν ἡ ἡπειρος αὕτη καθόλου τὴν φύσιν ἐστὶ.

Κατὰ μέρος δ' ἐστὶ πρώτη πασῶν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἡ Ἰβηρία, βύρση βογία παραπλησία· τῶν ὡς ὄν τραχηλιαίων μερῶν ὑπερπιπτόντων εἰς τὴν συνεχῆ Κελτικὴν. Ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ πρὸς ἑω· καὶ

τούτοις ἐν ἀποτέμνεται τῶν πλευρῶν, ὄρος ἡ καλουμένη Πυρρήνη. 127.
 Ἡ δ' ἄλλη πᾶσα ἐστὶ περιόρυτος τῇ θαλάττῃ· τὸ μὲν νότιον τῇ
 καθ' ἡμᾶς μέχρι Σηλῶν· τὰ δὲ λοιπὰ τῇ Ἀτλαντικῇ μέχρι
 τῶν βορείων ἄκρων τῆς Πυρρήνης. Μῆκος δὲ τῆς χώρας ταύτης 128.
 ἐστὶ περὶ ἑξακισχιλίους σταδίους τὸ μέγιστον· πεντακισχιλίους δὲ
 πλάτος.

Μετὰ δὲ ταύτην ἐστὶν ἡ Κελτικὴ πρὸς ἑω μέχρι ποταμοῦ
 Ῥήνου, τὸ μὲν βόρειον πλευρὸν τῷ Βρετανικῷ κλυζομένη
 προῤῥῶ παντί· ἀντιπαρήκει γὰρ αὐτῇ παράλληλος ἡ νῆσος
 αὕτη, πᾶσα πάση, μῆκος ὅσον πεντακισχιλίους ἐπέχουσα· τὸ
 δ' ἐωθενὸν τῷ Ῥήνω ποταμῷ περιγραφομένη, παράλληλου ἔχοντι
 τὸ ρεῦμα τῇ Πυρρήνῃ· τὸ δὲ νότιον, τὸ μὲν ταῖς Ἄλπεσι τὸ ἀπὸ
 τοῦ Ῥήνου, τὸ δ' αὐτῇ τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ· καθ' ὃ χωρίον
 ὁ καλούμενος Γαλατικὸς κόλπος ἀναχεῖται, καὶ ἐν αὐτῷ Μασ-
 σαλία τε καὶ Ναρβῶν ἰδρυνται, πόλεις ἐπιφανέσταται. Ἀντίκειται
 δὲ τῷ κόλπῳ τούτῳ κατ' ἀποστροφὴν ἕτερος κόλπος ὁμώνυμος
 αὐτῷ, καλούμενος Γαλατικὸς, βλέπων πρὸς τὰς ἄρκτους καὶ τὴν
 Βρετανικὴν· ἐνταῦθα δὲ καὶ σερῶτατον λαμβάνει τὸ πλάτος ἡ
 Κελτικὴ· συναίγεται γὰρ εἰς ἰσθμὸν, ἑλαττόνων μὲν ἢ τρισχι-
 λίων σταδίων, πλείονων δ' ἢ δισχιλίων. Μεταξὺ δ' ἐστὶ ῥάχισ
 ὄρεινὴ πρὸς ὄρθας τῇ Πυρρήνῃ, τὸ καλούμενον Κέμμενον ὄρος·
 τελευτᾷ δὲ τοῦτο εἰς μεσαίτατα τὰ τῶν Κελτῶν πεδία. Τῶν δὲ
 Ἄλπεων, αἱ ἐστὶν ὄρη σφόδρα ὑψηλά, περιφερῆ ποιοῦντα γραμ-
 μὴν, τὸ μὲν κυρτὸν ἔσραπται πρὸς τὰ λεχθέντα τῶν Κελτῶν
 πεδία καὶ τὸ Κέμμενον ὄρος· τὸ δὲ κοῖλον πρὸς τὴν Λιγυσικὴν
 καὶ τὴν Ἰταλίαν. Ἔθνη δὲ κατέχει πολλά τὸ ὄρος τοῦτο Κελ-
 τικά, πλὴν τῶν Λιγύων. Οὗτοι δ' ἕτεροεθνεῖς μὲν εἰσι, παρα-
 πλῆσιοι δὲ τοῖς βίοις· νέμονται δὲ μέρος τῶν Ἄλπεων· τὸ συν-
 ἄπτον τοῖς Ἀπεννίνοις ὄρεσι, μέρος δὲ καὶ τῶν Ἀπεννίνων ὄρων
 κατέχουσι. Ταῦτα δ' ἐστὶν ὄρεινὴ ῥάχισ διὰ τοῦ μήκους ὅλου τῆς

128. Ἰταλίας διαπεφυκυῖα ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ μεσημβρίαν, τελευτῶσα δ' ἐπὶ τὸν Σικελικὸν πόρθμον.

Τῆς δ' Ἰταλίας ἐστὶ τὰ μὲν πρῶτα μέρη, τὰ ὑποπίπτοντα ταῖς Ἄλπεσι πεδία, μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀδρίου, καὶ τῶν πλησίον τόπων· τὰ δ' ἐξῆς, ἄκρα στενὴ καὶ μακρὰ χερρόνησιαζουσα, δι' ἧς, ὡς εἶπον, ἐπὶ μῆκος τέταται τὸ Ἀπέννινον ὄρος, ὅσον ἑπτακισχιλίων σταδίων, πλάτος δ' ἀνώμαλον. Ποιεῖ δὲ τὴν Ἰταλίαν χερρόνησον, τὸ τε Τυρρηνικὸν πέλαγος ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ Λιγυτικοῦ, καὶ τὸ Αὔσονιον, καὶ ὁ Ἀδρίας.

Μετὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Κελτικὴν τὰ πρὸς ἕω λοιπὰ ἐστὶ τῆς Εὐρώπης, ἃ δίχα τέμνεται τῷ Ἰσρῶ ποταμῷ. Φέρεται δ' οὗτος ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐπὶ τὴν ἕω καὶ τὸν Εὐξεινον πόντον, ἐν ἀριστερᾷ λιπὼν τὴν τε Γερμανίαν ὅλην, ἀρξάμενην ἀπὸ τοῦ Ρήνου, καὶ τὸ Γετικὸν πᾶν, καὶ τὸ τῶν Τυριγετῶν, 129. καὶ Βασαρνῶν, καὶ Σαυροματῶν, μέχρι Ταναΐδος ποταμοῦ καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης· ἐν δεξιᾷ δὲ τὴν τε Θράκην ἅπασαν καὶ τὴν Ἰλλυρίδα καὶ Μακεδονίαν, λοιπὴν δὲ καὶ τελευταίαν τὴν Ἑλλάδα. Πρόκεινται δὲ νῆσοι τῆς Εὐρώπης, ἃς ἔφαμεν, ἕξω μὲν Στηλῶν Γάδειρά τε καὶ Καττιτερίδες, καὶ Βρετανικαί· ἐντὸς δὲ Στηλῶν, αἶτε Γυμνησίαι καὶ ἄλλα νησιῖδα Φοινίκων, καὶ τὰ τῶν Μασσαλιωτῶν καὶ Λιγύων· καὶ αἱ πρὸ τῆς Ἰταλίας μέχρι τῶν Αἰόλου νήσων, καὶ τῆς Σικελίας· ὅσαι τε περὶ τὴν Ἠπειρώτιν καὶ Ἑλλάδα μέχρι Μακεδονίας καὶ τῆς Θρακίας χερρόνησον.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Ταναΐδος καὶ τῆς Μαιώτιδος τῆς Ἀσίας ἐστὶν ἤδη τὰ ἐντὸς τοῦ Ταύρου συνεχῆ· τούτοις δ' ἐξῆς τὰ ἐκτός. Διαιρουμένης γὰρ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ταύρου δίχα, διατείνοντος ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς Παμφιλίας ἐπὶ τὴν ἕωσαν θάλατταν κατ' Ἰνδοὺς καὶ τοὺς ταύτη Σκύθας, τὸ μὲν πρὸς ἄρκτους νενευκὸς τῆς ἠπειροῦ μέγος, καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες ἐντὸς τοῦ Ταύρου, τὸ δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἐκτός. Τὰ δὲ συνεχῆ τῆ

Μαιώτιδι καὶ τῷ Ταναΐδι μέρη, τὰ ἐντὸς τοῦ Ταύρου ἐσὶ. 129.
 Τούτων δὲ τὰ πρῶτα μέρη τὰ μεταξὺ τῆς Κασπίας θαλάττης
 ἐσὶ, καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, τῇ μὲν ἐπὶ τὸν Τάναϊν καὶ τὸν
 Ὠκεανὸν τελευτῶντα τὸν τε ἔξω καὶ τὸν ἐπὶ τῆς Ἰρκανίας θα-
 λάττης, τῇ δ' ἐπὶ τὸν ἰσθμὸν, καθ' ὃ ἐγγυτάτω ἐσὶν ἀπὸ τοῦ
 μυχοῦ τοῦ Πόντου, ἐπὶ τὴν Κασπίαν. Ἐπειτα τὰ ἐντὸς τοῦ
 Ταύρου τὰ ὑπὲρ τῆς Ἰρκανίας μέχρι πρὸς τὴν κατὰ Ἰνδοὺς
 καὶ Σκύθας τοὺς πρὸς τὴν αὐτὴν θαλάτταν καὶ τὸ Ἴμαον ὄρος.
 Ταῦτα δ' ἔχουσι, τὰ μὲν οἱ Μαιῶται * Σαυρομάται* καὶ οἱ
 μεταξὺ τῆς Ἰρκανίας καὶ τοῦ Πόντου, μέχρι τοῦ Καυκάσου
 καὶ Ἰβήρων καὶ Ἀλβανῶν, Σαυρομάται, καὶ Σκύθαι, καὶ Ἀχαιοί,
 καὶ Ζυγοί, καὶ Ἡνίοχοι. Τὰ δ' ὑπὲρ τῆς Ἰρκανίας θαλάττης,
 Σκύθαι καὶ Ἰρκανοὶ καὶ Παρθυαῖοι καὶ Βάκτριοι καὶ Σογδια-
 νοί, καὶ τὰλλα τὰ ὑπερκείμενα μέρη τῶν Ἰνδῶν πρὸς ἄρκτον.
 Πρὸς νότον δὲ τῆς Ἰρκανίας θαλάττης ἐκ μέρους, καὶ τοῦ
 ἰσθμοῦ παντὸς μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ Πόντου, τῆς τε Ἀρμε-
 νίας ἢ πλείσθη κεῖται, καὶ Κολχίς, καὶ Καππαδοκία ζύμπασα
 μέχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῶν Τιβαρηνικῶν ἔθνῶν· ἐτε
 δὲ ἢ ἐντὸς Ἄλυος χώρα λεγομένη, περιέχουσα, πρὸς μὲν τῷ
 Πόντῳ καὶ τῇ Προποντιδί, Παφλαγῶνας τε καὶ Βιθυνοὺς καὶ
 Μυσοὺς, καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ λεγομένην Φρυγίαν, ἧς ἐσὶ καὶ
 ἡ Τρωάς· πρὸς δὲ τῷ Αἰγαίῳ καὶ τῇ ἐφεξῆς θαλάττῃ, τὴν τε
 Αἰολίδα καὶ τὴν Ἰωνίαν καὶ Καρίαν καὶ Λυκίαν· ἐν δὲ τῇ μεσο-
 γαίᾳ τὴν τε Φρυγίαν, ἧς ἐσὶ μέρος καὶ ἡ τῶν Γαλλογραικῶν λεγο- 130.
 μένη Γαλατία, *καὶ ἡ Ἐπέκτητος*, καὶ Λυκάονας, καὶ Λυδοὺς.

Ἐφεξῆς δὲ τοῖς ἐντὸς τοῦ Ταύρου, οἱ τε τὰ ὄρη κατέχοντες
 Παροπαμισαῖοι, καὶ τὰ Παρθυαίων τε καὶ Μήδων καὶ Ἀρμε-
 νίων καὶ Κιλικῶν ἔθνη, καὶ Λυκάονες καὶ Πισίδαι. Μετὰ δὲ
 τοὺς ὄρειους ἐσὶ τὰ ἐκτὸς τοῦ Ταύρου. Πρώτη δ' ἐσὶ τούτων
 ἡ Ἰνδική, ἔθνος μέγιστον τῶν πάντων καὶ εὐδαιμονέστατον,

130. τελευτῶν πρὸς τε τὴν ἐὼσαν θάλατταν, καὶ τὴν νοτίαν τῆς Ἀτλαντικῆς. Ἐν δὲ τῇ νοτιωτάτῃ θάλαττῃ πρόκειται τῆς Ἰνδικῆς νῆσος, οὐκ ἐλάττων τῆς Βρετανικῆς, ἢ Ταπροβάνη. Μετὰ δὲ τὴν Ἰνδικὴν ἐπὶ τὰ ἐσπέρια νεύουσιν, ἐν δεξιᾷ δ' ἔχουσι τὰ ὄρη, χώρα ἐστὶ γυχνή, φαύλως οἰκουμένη διὰ λυπρότητα ὑπ' ἀνθρώπων τελείως βαρβαρῶν, οὐχ ὁμοειδῶν· καλοῦσι δ' Ἀριανούς, ἀπὸ τῶν ὀρέων διατείνοντας μέχρι Γεθρωσίας καὶ Καρμανίας. Ἐξῆς δὲ εἰσὶ πρὸς μὲν τῇ θάλαττῃ Πέρσαι καὶ Σούσιοι καὶ Βαβυλώνιοι, καθήκοντες ἐπὶ τὴν κατὰ Πέρσας θάλατταν, καὶ τὰ περιουκούντα τούτους ἔθνη μικρά· πρὸς δὲ τοῖς ὄρεσιν οἱ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὄρεσι Παρθηναῖοι, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ τὰ τούτοις πρόσχωρα ἔθνη, καὶ ἡ Μεσοποταμία. Μετὰ δὲ τὴν Μεσοποταμίαν τὰ ἐντὸς Εὐφράτου· ταῦτα δ' ἐστὶν ἢ τε εὐδαίμων Ἀραβία πᾶσα, ἀφοριζομένη τῷ τε Ἀραβίῳ κόλπῳ παντί, καὶ τῷ Περσικῷ, καὶ ὅσῃν οἱ Σκηνίται καὶ οἱ Φύλαρχοι κατέχουσιν, οἱ ἐπὶ τὸν Εὐφράτην καθήκοντες, καὶ τὴν Συρίαν· εἰδ' οἱ πέραν τοῦ Ἀραβίου κόλπου μέχρι τοῦ Νείλου, Αἰθιοπές τε καὶ Ἄραδες, καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς Αἰγύπτιοι, καὶ Σύροι, καὶ Κίλικες, οἱ τε ἄλλοι, καὶ οἱ Τραχειῶται λεγόμενοι, τελευταῖοι δὲ Παμφύλιοι.

Μετὰ δὲ τὴν Ἀσίαν ἐστὶν ἡ Λιβύη, συνεχῆς οὔσα τῇ τε Αἰγύπτῳ καὶ τῇ Αἰθιοπία, τὴν μὲν καθ' ἡμᾶς ἠϊόνα ἐπ' εὐθείας ἔχουσα, σχεδόν τι μέχρι Στηλῶν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἀρξαμένην, πλὴν τῶν Σύρτεων, καὶ εἴ πού τις ἄλλη κόλπων ἐπιστροφή μετρία, καὶ τῶν ταύτην ποιούντων ἀκρωτηρίων ἐξοχή· τὴν δὲ παρωκεανῆτιν ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας μέχρι τινός, ὡς ἂν παράλληλον οὔταν τῇ προτέρᾳ, μετὰ δὲ ταῦτα συναγομένην ἀπὸ τῶν νοτίων μερῶν εἰς ὄξειαν ἄκρᾳν, μικρὸν ἔξω Στηλῶν προπεπωκυῖαν, καὶ ποιούσαν τραπέζιον πως τὸ σχῆμα. Ἔστι δ', ὡσπερ οἱ τε ἄλλοι δηλοῦσι, καὶ δὴ καὶ Γναῖος Πείσων, ἡγέμων γενόμενος

τῆς χώρας, διηγείτο ἡμῖν, εἰκυῖα παρδαλῆ· κατάσκευτος γάρ 130.
 ἔστιν οἰκήσεσι περιεχομέναις ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ γῆ· καλοῦσι
 δὲ τὰς τοιαύτας οἰκήσεις Αὐάσεις οἱ Αἰγύπτιοι. Τοιαύτη δὲ
 οὔσα, ἔχει τινὰς ἄλλας διαφορὰς τριχῆ διαιρουμένας. Τῆς μὲν
 γὰρ καθ' ἡμᾶς παρδάλιας, εὐδαίμων ἐστὶν ἢ πλείστη σφόδρα, 131.
 καὶ μαλιστα ἡ Κυρηναία καὶ ἡ περὶ Καρχηδόνα, μέγρι Μαυ-
 ρουσίῳν καὶ τῶν Ἡρακλείῳν Στηλῶν· οἰκεῖται δὲ μετρίως *καὶ*
 ἡ παρωκεανίτις· ἡ δὲ μέση φαύλις, ἡ τὸ σίλφιον φέρουσα, ἔρημος
 ἢ πλείστη καὶ τραχεῖα καὶ ἀρμιώδης. Τὸ δ' αὐτὸ πέπονθε καὶ
 τῆς Ἀσίας ἢ ἐπ' εὐθείας ταύτη, διὰ τε τῆς Αἰθιοπίας διήκουσα,
 τῆς τε Τρωγλοδυτικῆς, καὶ τῆς Ἀραβίας, καὶ τῆς Γεδρωσίας [καὶ]
 τῆς τῶν Ἰχθυοφάγων. Νέμεται δ' ἔστιν τὴν Λιβύην τὰ πλείστα
 ἄγνωστα· οὐ πολλὴν γὰρ ἐφοδεύεσθαι συμβαίνει στρατοπέδοις
 οὐδ' ἄλλοφύλοις ἀνδράσιν· οἱ δ' ἐπιχώριοι, καὶ ὀλίγοι παρ'
 ἡμᾶς ἀφικνοῦνται πόρρωθεν, καὶ οὐ πιεῖα, οὐδὲ πάντα λέ-
 γουσιν· ὁμῶς δ' οὖν τὰ λεγόμενα τοιαῦτά ἐστι. Τοὺς μὲν με-
 σηβρινωτάτους, Αἰθίοπας προσαγορεύουσι· τοὺς δ' ὑπὸ τούτους
 τοὺς πλείστους, Γαράμαντας, καὶ Φαρουσίους, καὶ Νιγρίτας·
 τοὺς δ' ἔτι ὑπὸ τούτους Γαιτούλους· τοὺς δὲ τῆς Θαλάττης
 ἐγγύς ἢ καὶ ἀπτομένους αὐτῆς, πρὸς Αἰγύπτῳ μὲν Μαρμα-
 ρίδας, μέγρι τῆς Κυρηναίας· ὑπὲρ δὲ ταύτης, καὶ τῶν Σύρ-
 τεων, Ψύλλους καὶ Νασαμῶνας, καὶ τῶν Γαιτούλων τινὰς·
 εἶτα Σίντας, καὶ Βυζακίους, μέγρι τῆς Καρχηδονίας. Πολλὴ
 δ' ἐστὶν ἡ Καρχηδονία· συνάπτουσι δ' οἱ Νομάδες αὐτῇ· τούτων
 δὲ τοὺς γνωριμωτάτους, τοὺς μὲν Μασσυλιεῖς, τοὺς δὲ Μα-
 σαισυλίους προσαγορεύουσιν· ὕστατοι δ' εἰσὶ Μαυρούσιοι. Πᾶσα
 δ' ἢ ἀπὸ Καρχηδόνας μέγρι Στηλῶν ἐστὶν εὐδαίμων· θηριοτρό-
 φος δὲ, ὡσπερ καὶ ἡ μεσογαία πᾶσα. Οὐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ
 Νομάδας λεχθῆναί τινας ἐξ αὐτῶν, οὐ δυναμένους γεωργεῖν,
 διὰ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων τὸ παλαιόν· οἱ δὲ νῦν ἅμα τῇ ἐμπειρίᾳ

131. τῆς Θήρας διαφέροντες, καὶ τῶν Ῥωμαίων προσλαμβάνόντων πρὸς τοῦτο διὰ τὴν σπουδὴν τὴν περὶ τὰς Θηριομαχίας, ἀμφοτέρων περιγίγνονται, καὶ τῶν Θηρίων καὶ τῆς γεωργίας. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν ἡπείρων λέγομεν.

Λοιπὸν εἰπεῖν περὶ τῶν κλιμάτων, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἔχει καθολικὴν ὑποτύπωσιν, ὀρμηθεῖσιν ἐκ τῶν γραμμῶν ἐκείνων, ἃ σοιχεῖα ἐκαλέσαμεν· λέγω δὲ τῆς τε τὸ μήκος ἀφοριζούσης τὸ μέγιστον, καὶ τῆς τὸ πλάτος, μάλιθα δὲ τῆς τὸ πλάτος. Τοῖς μὲν οὖν ἀστρονομικοῖς ἐπὶ πλέον τοῦτο ποιητέον, καθάπερ Ἴππαρχος ἐποίησεν. Ἀνέγραψε γάρ, ὡς αὐτὸς φησι, τὰς γιγνομένας ἐν τοῖς οὐρανίοις διαφορὰς καθ' ἕκαστον τῆς γῆς τόπον,

152. τῶν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς τεταρτημορίῳ τεταγμένων· λέγω δὲ τῶν ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ μέχρι τοῦ βορείου πόλου. Τοῖς δὲ γεωγραφοῦσιν οὔτε τῶν ἔξω τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης φροντισέον· οὔτ' ἐν αὐτοῖς τοῖς τῆς οἰκουμένης μέρεσι τὰς τοιαύτας καὶ τοσαύτας διαφορὰς παραδεκτέον τῷ πολιτικῷ· περισκελεῖς γάρ εἰσιν. Ἄλλ' ἀρκεῖ τὰς σημειώδεις καὶ ἀπλουσέρας ἐκθέσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖσων, ὑποθεμένοις, ὥσπερ ἐκεῖνος, εἶναι τὸ μέγεθος τῆς γῆς σαδίων εἴκοσι πέντε μυριάδων καὶ δισχιλίων· ὡς καὶ Ἐρατοσθένης ἀποδίδωσιν· οὐ μεγάλη γάρ παρὰ τοῦτ' ἔσαι διαφορὰ πρὸς τὰ φαινόμενα ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν οἰκήσεων διαστήμασιν. Εἰ δὴ τις εἰς τριακόσια ἐξήκοντα τμήματα τέμοι τὸν μέγιστον τῆς γῆς κύκλον, ἔσαι ἑπτακοσίων σαδίων ἕκαστον τῶν τμημάτων· τούτῳ δὴ χρῆται μέτρῳ πρὸς τὰ διαστήματα [τά] ἐν τῷ λεχθέντι διὰ Μερῆς μεσημβρινῷ λαμβάνεσθαι μέλλοντα. Ἐκεῖνος μὲν δὴ ἀρχεται ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἰσημερινῷ οἰκούντων· καὶ λοιπὸν ἀεὶ δι' ἑπτακοσίων σαδίων τὰς ἐφεξῆς οἰκήσεις ἐπιὼν κατὰ τὸν λεχθέντα μεσημβρινὸν, πειροᾶται λέγειν τὰ παρ' ἑκάστοις φαινόμενα· ἡμῖν δ' οὐκ ἐντεῦθεν ἀρκτέον. Καὶ γάρ εἰ οἰκήσιμα καὶ ταῦτά ἐσιν, ὥσπερ οἴονται τινες, ἴδια γέ τις οἰκουμένη

αὕτη ἐστὶ, διὰ μέσης τῆς ἀοικήτου διὰ καῦμα γενῆ τεταμένη, 132. οὐκ οὔσα μέρος τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης. Ὁ δὲ γεωγράφος ἐπισκοπεῖ ταύτην μόνην τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην. Αὕτη δ' ἀφορίζεται πέρασι, νοτίῳ μὲν τῷ διὰ τῆς Κινναμωμοφόρου παραλλήλῳ, βορείῳ δὲ τῷ διὰ τῆς Ἰέρνης· οὔτε δὲ τὰς τοσαύτας οἰκίσεις ἐπιτέον, ὅσας ὑπαγορεύει τὸ λεχθὲν μεταξύ διάστημα· οὔτε πάντα τὰ φαινόμενα θετέον, μεμνημένοις τοῦ γεωγραφικοῦ σχήματος. Ἄρκτεον δ', ὡσπερ Ἰππαρχος, ἀπὸ τῶν νοτίων μερῶν.

Φησὶ δὴ τοῖς οἰκοῦσιν ἐπὶ τῷ διὰ τῆς Κινναμωμοφόρου παραλλήλῳ, ὅς ἀπέχει τῆς Μερῆς τρισχιλίους σταδίους πρὸς νότον, τούτου δ' ὁ ἰσημερινὸς ὀκτακισχιλίους καὶ ὀκτακοσίους, εἶναι τὴν οἰκῆσιν ἐγγυτάτω μέσην τοῦ τε ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ τοῦ κατὰ Συήνην· ἀπέχειν γὰρ τὴν Συήνην πεντακισχιλίους τῆς Μερῆς. Παρὰ δὲ τούτοις πρώτοις τὴν μικρὰν ἄρκτον ὅλην ἐν τῷ ἀρκτικῷ περιέχεσθαι, καὶ αἰεὶ φαίνεσθαι· τὸν γὰρ ἐπ' ἄκρας τῆς οὐράς λαμπρὸν ἀστέρα, νοτιώτατον ὄντα, ἐπ' αὐτοῦ ἰδρῦσθαι τοῦ ἀρκτικοῦ κύκλου· ὡς ἐφ' ἀπτεσθαι τοῦ ὀρίζοντος. Τῷ δὲ λεχθέντι μεσημβρινῷ παραλλήλῳ πως παράκειται ἔωθεν ὁ Ἀράβιος κόλπος· τούτου δ' ἔκβασις 133. εἰς τὸ ἔξω πέλαγος ἢ Κινναμωμοφόρος ἐστίν, ἐφ' ἧς ἢ τῶν ἐλεφάντων ἐγένετο θήρα τὸ παλαιόν. Ἐκπίπτει δ' ὁ παραλλήλος οὗτος, τῇ μὲν ἐπὶ τοὺς νοτιωτέρους μικρὸν τῆς Ταπροβάνης, ἢ ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους οἰκοῦντας· τῇ δ' ἐπὶ τὰ νοτιώτατα τῆς Λιβύης.

Τοῖς δὲ κατὰ Μερῆν καὶ Πτολεμαίδα τὴν ἐν τῇ Τρωγλοδυτικῇ ἢ μεγίστῃ ἡμέρα ὥρων ἰσημερινῶν ἐστὶ τρισκαίδεκα· ἐστὶ δ' αὕτη ἢ οἰκῆσις μέση πως τοῦ τε ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ δι' Ἀλεξανδρείας, παρὰ χιλίους καὶ ὀκτακοσίους, τοὺς πλεονάζοντας πρὸς τῷ ἰσημερινῷ. Διήκει δ' ὁ διὰ Μερῆς παραλλήλος τῇ μὲν